

Investeren in Zeeland

Verkiezingsprogramma Zeeuwse VVD

Provinciale Staten

Inleiding	3
Zeeuws imago, voorzieningen en woningaanbod	5
Zeeuwse Economie	7
Zeeuwse Ruimtelijke Ontwikkeling.....	9
Zeeuwse Bereikbaarheid	11
Zeeuwse Bestuur en Financiën	12
Onze speerpunten	14

Onze kernwaarden.

De VVD denkt en werkt vanuit het liberalisme. Dat betekent dat wij een samenleving willen waarin mensen zo veel mogelijk vrijheid hebben. De VVD heeft vijf liberale kernwaarden: vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en de gelijkwaardigheid van alle mensen.

Vrijheid

Vrijheid van de mens is onmisbaar voor ontplooiing. We bedoelen dan vrijheid op geestelijk, staatkundig en materieel gebied. Deze vrijheid komt ieder mens toe, zonder enige discriminatie. De vrijheid moet zo groot mogelijk zijn. Er zijn wel grenzen aan persoonlijke vrijheid. De vrijheid van de een mag de vrijheid van de ander niet belemmeren. En we moeten oog hebben voor de belangen van toekomstige generaties.

Verantwoordelijkheid

Vrijheid beleef je alleen wanneer je ook besef hebt van verantwoordelijkheid, vinden liberalen. Een mens moet de gevolgen van zijn daden zelf dragen. Kan een mens zichzelf niet redden, dan moeten we helpen. Maar daardoor mag besef voor verantwoordelijkheid niet verdwijnen. Individuele verantwoordelijkheid vinden we ook een onderdeel van menswaardigheid.

Verdraagzaamheid

Verdraagzaamheid is onlosmakelijk verbonden met vrijheid. De ware vrije mens laat ook anderen vrij. Worden grenzen van het maatschappelijk toelaatbare overschreden? Dan moet de overheid ingrijpen. Ook is verdraagzaamheid tussen verschillende groepen noodzakelijk. De VVD verwerpt de klassenstrijd en de terreur van minderheden of meerderheden. We moeten in gemeenschapsverband kunnen leven. Daardoor leven we met een bepaalde gebondenheid. Deze is echter geen beperking. Het is juist een voorwaarde om de vrijheid van iedereen te verzekeren. De overheid bepaalt de mate en vorm van deze gebondenheid. Daarbij moet de overheid zo groot mogelijke geestelijke, staatkundige en maatschappelijke vrijheid waarborgen voor iedereen.

Sociale rechtvaardigheid

Sociale rechtvaardigheid moet bevorderd worden. Daarmee scheidt de overheid gelijke kansen voor iedereen. Eventueel verleent de overheid bijstand. Niet iedereen heeft dezelfde mogelijkheden. Maar gelijke ontwikkelings- en ontplooiingskansen zijn een liberaal verlangen. De VVD wil ongelijkheid zoveel mogelijk opheffen. Het waren de liberalen die begonnen met de bouw van sociale wetgeving.

Gelijkwaardigheid

Mensen zijn niet gelijk. Wel gelijkwaardig. Iedereen heeft recht op ontplooiing. Iedereen heeft recht op vrijheid in geestelijk, staatkundig en materieel opzicht. Deze rechten zijn ongeacht geestelijke overtuiging, huidskleur, nationaliteit, seksuele geaardheid, geslacht of maatschappelijke positie. Discriminatie is uit den boze.

Inleiding

De Volkspartij voor Vrijheid en Democratie staat voor vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, sociale rechtvaardigheid en de gelijkwaardigheid van alle mensen. De VVD wil een kleine, slagvaardige overheid die garant staat voor een veilige en rechtvaardige samenleving, waar iedereen de ruimte krijgt om zijn of haar ambities te realiseren.

Zeeland is een prachtige provincie, waarin het goed wonen, werken en recreëren is. De VVD is trots op Zeeland en de Zeeuwen. De economie draait op volle toeren, maar er zijn ook zorgen, zorgen over bijvoorbeeld het imago van Zeeland buiten Zeeland, de krapte op de Zeeuwse arbeidsmarkt en de instandhouding van het lokale voorzieningenniveau.

In de afgelopen drieënhalve jaar heeft het provinciaal bestuur van Zeeland grote stappen gezet. De Zeeuwse VVD heeft zowel in Gedeputeerde Staten als in Provinciale Staten hieraan een prominente inbreng kunnen leveren. Het 'probleemdossier' Thermphos lijkt grotendeels te zijn opgelost en er is nu weer ruimte om te investeren in de Zeeuwse economie. De provincie heeft door haar krachtige inzet voor Zeeuwse investeringsplannen ruim 100 miljoen euro kunnen verwerven. De fusie tussen de havens van Zeeland en Gent, de totstandkoming van de Kustvisie en de Natuurvisie samen met alle partners dragen een duidelijk VVD-stempel. Het besluit om te komen tot een ongelijkvloerse kruising van de wegen naar Goes en Middelburg aan de noordkant van de Westerscheldetunnel was een initiatief van de VVD. Bovenal heeft onze partij er met succes aanhoudend op gehamerd dat er een financieel solide beleid moet worden gevoerd.

De VVD wenst echter niet te veel stil te staan bij gedane zaken, en richt haar blik op de toekomst. Wij zijn immers een ambitieuze partij en met dit verkiezingsprogramma wil de VVD duidelijk maken wat het in de komende vier jaar graag zou willen bereiken voor Zeeland.

Zeeuws imago, voorzieningen en woningaanbod

Nu de Zeeuwse economie groeit en bloeit, vormt de krapte op de regionale arbeidsmarkt in toenemende mate een probleem. De VVD wil de aantrekkingskracht van Zeeland versterken door een langlopende, integrale imagocampagne te laten uitvoeren. Hiervoor dienen de werkgevers: overheden, instellingen en bedrijfsleven de handen ineen te slaan. Deze publiek-private samenwerking moet zijn beslag vinden in een Zeeuws marketingstrategie. De campagne moet het gunstige vestigings- en leefklimaat in Zeeland benadrukken. Het is fijn wonen in onze provincie, er is meer dan voldoende werkgelegenheid, unieke natuur en een gevarieerd cultuuraanbod. Ook de aantrekkelijke historische Zeeuwse binnensteden en kustplaatsen, goed voorzien van horeca, winkels en culturele voorzieningen, moeten in de Zeelandpromotie ruim aan bod komen.

Het woningaanbod in Zeeland moet worden versterkt, dient aan te sluiten op de vraag en gekoppeld te worden aan actuele woningbouwprognoses. Daarbij moet ook aandacht zijn voor deeltijd- en flexibel wonen en ook voor de (seizoensgebonden) huisvesting van arbeidsmigranten en tijdelijke werknemers. Gemeenten hebben hierin een eigen verantwoordelijkheid, maar dienen hiertoe wel per regio afspraken te maken over de woningbouw en over hun bedrijventerreinen. De provincie heeft een taak op zich genomen in de herstructurering van de Zeeuwse woningvoorraad, waarbij verpaupering moet worden tegengegaan en juist de verduurzaming en het creëren van toekomstbestendige woningen moet worden gestimuleerd. Naast de regeling Provinciale Impuls Wonen (PIW) dient er een speciaal fonds te komen voor de transformatie en herbesteding van beeldbepalende gebouwen in Zeeland.

De VVD is van mening dat voor iedereen in Zeeland goede zorg beschikbaar moet zijn, waarbij er ook ruimte is voor het ontwikkelen en uitbouwen van het zorgtoerisme door marktpartijen. Voor het vestigingsklimaat van bedrijven en het aantrekken van nieuwe arbeidskrachten moet immers ook de gezondheidszorg in de regio op orde zijn.

Het belang van de kenniseconomie neemt in de toekomst alleen maar toe. Het middelbaar en hoger onderwijs in de provincie moet verder tot bloei worden gebracht, maar dan wel zoveel mogelijk in aansluiting met de Zeeuwse arbeidsmarkt en innovatiebehoefte. De Zeeuwse VVD steunt gerichte initiatieven van Campus Zeeland. Ten aanzien van de ZB (voorheen de Zeeuwse Bibliotheek) moet de wetenschappelijke functie alsmede de steunfunctie voor de andere bibliotheken in Zeeland zo veel mogelijk op peil blijven. De taken van het Zeeuws Planbureau daartegen moeten worden afgebouwd omdat deze ook door andere (markt)partijen naar behoefte kunnen worden verricht.

Op het gebied van kunst en cultuur is de VVD van mening dat er veel ruimte moet bestaan voor cultureel ondernemerschap. In aanvulling hierop moet echter wel de instandhouding van cultuurhistorisch erfgoed en het ondersteunen van bovenregionale evenementen, tot de

kerntaken van de provinciale overheid worden gerekend. Nagestreefd dient te worden dat in het cultuurbeleid zoveel mogelijk verbindingen worden gemaakt met economie (recreatie en toerisme), vestigingsbeleid, leefbaarheid en landschap. De Zeeuwse VVD wil de provinciale waarderingssubsidies voor vrijwilligersorganisaties die actief zijn op het gebied van cultuurhistorie behouden.

Het is voor Zeeland van groot belang om zijn blik naar buiten te richten. Met andere provincies, de Nederlandse overheid, Vlaanderen en de EU moet meer en intensiever worden samengewerkt. Dit moet wel vooral op concrete onderwerpen plaatsvinden. Ook dienen hierbij de verschillende Zeeuwse partijen en instanties zo veel mogelijk eensgezind te opereren waarbij de Zeeuwse toekomstvisie en prioriteiten leidend zijn. Daarvoor is de permanente lobby in Den Haag en Brussel een absolute vereiste.

Zeeuwse Economie

De VVD ziet de economische ontwikkeling vooral als een verantwoordelijkheid voor het bedrijfsleven. De overheid moet echter initiatieven van ondernemers wel faciliteren. Versterking van het ondernemingsklimaat is essentieel voor het behoud van bestaande bedrijvigheid en het aantrekken van nieuwe werkgelegenheid. De VVD ziet Economische Impuls Zeeland als een van de belangrijkste partners in dit streven en is dan ook van mening dat zijn werk gecontinueerd moet worden en waar nodig uitgebreid kan worden.

Voor fusiehaven *North Sea Port* geldt volgens de VVD dat betere toegankelijkheid en verdere ontwikkelingsmogelijkheden, zoals containerisatie en offshore, noodzakelijke voorwaarden zijn voor groei. Het vervoer over water door de binnenvaart is in Zeeland heel betekenisvol. De industrie is één van de grootste werkgevers in Zeeland, maar bevindt zich op dit moment in een overgangsfase waarbij 'oude' energie-intensieve productie plaatsmaakt voor 'nieuwe' vormen van bedrijvigheid, gebaseerd op bijvoorbeeld de *biobased economy* of op andere vormen van hoogwaardige technologische innovaties.

De VVD Zeeland gaat ervan uit dat het Rijk zich aan de afspraken houdt ten aanzien van de komst van de mariniers naar Zeeland. De nieuwe marinierskazerne in Vlissingen moet toekomstbestendig zijn en dus voldoen aan de eisen van functionaliteit.

Het Zeeuwse midden- en kleinbedrijf is een belangrijke motor voor de economie. Het realiseren van de ambities van het Rijksbrede programma circulaire economie biedt volgens de VVD kansen voor het Zeeuwse midden- en kleinbedrijf. Deze ondernemingen moeten daarom voldoende ruimte krijgen om zich te ontwikkelen. De VVD ziet veel waarde in de koppeling van het bedrijfsleven met de Zeeuwse kennisinstututen. De zogenaamde *Triple Helix*: de samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. Door deze alliantie zou het bedrijfsleven beter gebruik kunnen maken van tal van (technologische) vernieuwingen. Het aanbestedingsbeleid van de provincie zelf moet kansen bieden voor Zeeuwse bedrijven. Gezien de groeiende krapte steunt de VVD de initiatieven voor een evenwichtige arbeidsmarkt met omscholingsmogelijkheden voor oudere werknemers.

Recreatie en toerisme zijn motoren van de Zeeuwse economie. Het aanbod in deze sector dient kwantitatief op peil te blijven en ook kwalitatief, via productinnovatie en –differentiatie, goed aan te sluiten op de wensen uit de markt (bijvoorbeeld gezondheids- en kennistoerisme). De Kustvisie levert volgens de VVD Zeeland een goede aanzet voor de instandhouding van het evenwicht tussen economie/recreatie en landschap/natuur.

De Zeeuwse landbouw, visserij en aquacultuursector leveren een belangrijk aandeel in de regionale economie en zijn mede bepalend voor het imago van Zeeland. Zij moeten de mogelijkheden krijgen voor innovaties, waaronder op het gebied van toerisme en energietransitie. Er moet voldoende ruimte zijn voor verjaging en afschot van wild om

landbouwschade te voorkomen. Als er onvoldoende ruimte voor beheer is, moet daar een fatsoenlijke schaderegeling tegenover staan. Ook uit een oogpunt van verkeersveiligheid is een goed beheer noodzakelijk. Bepalingen uit Europa moeten daarbij geen nodeloze hindernissen opwerpen. Het provinciaal kavelruilbureau is een goed instrument om landbouwinnovaties mede te faciliteren. De VVD vindt dat de beschikbaarheid van zoetwater aandacht verdient inclusief de toekomst van het Volkerak-Zoommeer.

De VVD is van mening dat de provinciale overheid altijd ruimte moet houden voor extra investeringen in de economische ontwikkeling van Zeeland. Prioriteit zou hierbij moeten krijgen om middels cofinanciering (samen met het bedrijfsleven, de onderwijsinstellingen, de gemeenten, het Rijk en Europa) te werken aan de Zeeuwse opgaves zoals opgesteld in het rapport 'Zeeland in stroomversnelling' en conform de bijdrage aan Zeeland vanuit de Regio-envelop.

Zeeuwse Ruimtelijke Ontwikkeling

Via netwerksturing gaat de provincie een omgevingsvisie opstellen. Deze visie zal zeer bepalend worden voor de toekomstige ruimtelijke ordening van Zeeland. De VVD wil dat er minder regels komen waardoor er meer ontwikkelingsruimte en meer verantwoordelijkheid bij de gemeenten wordt gelegd, wel met inachtneming van de wettelijke bevoegdheden en taken van het provinciebestuur. Het ruimtelijk beleid moet flexibel genoeg zijn voor maatwerk en ook verantwoord aangepast worden indien (particuliere) initiatieven of nieuwe (technologische) ontwikkelingen hierom vragen. Regels zijn er volgens de VVD om te handhaven, ook op milieugebied. In Zeeland moeten voor de scheepvaart voorzieningen voor varende ontgassen worden aangeboden. De VVD is tegenstander van onnodige Zeeuwse regels.

Ten aanzien van de verschillende waterwegen in de Zeeuwse Delta is de VVD voorstander van maatwerk, waarbij er ook onderscheid moet worden gemaakt in de verschillende functies van de stromen. Voor de Oosterschelde (Nationaal Park) en het Veerse Meer zal er een gezond evenwicht moeten zijn tussen de belangen van de vis- en schelpdierensector, de binnenvaart, het toerisme en de natuur. De VVD heeft de overtuiging dat de Westerschelde daarentegen voor Zeeland en voor Vlaanderen een economische levensader is. In de komende periode moet er een provinciale visie voor de Westerschelde worden ontwikkeld. In ieder geval mag geen nieuwe ontpoldering meer plaatsvinden. De doorlaat in de Brouwersdam (2024) zal zorgen voor meer zuurstof en meer biodiversiteit in de Grevelingen. Daarmee ontstaan er nieuwe kansen voor de visserij. De VVD wil dat – evenals in het Veerse Meer – de visserij deze kansen moet kunnen benutten.

De VVD is terughoudend op de ontwikkeling van nieuwe natuur, ook omdat Zeeland al grotendeels aan de rijksopgave heeft voldaan. Bij transformatie van landbouw- naar natuurgebied mag er geen sprake zijn van onteigening. In plaats van de verwerving voor nieuwe natuur moet er juist meer nadruk komen op beheer, beleving en onderhoud van de bestaande natuurgebieden. De Zeeuwse VVD wil dat het natuurbeheer zo efficiënt mogelijk wordt uitgevoerd. Bestaande natuurgebieden moeten in principe zo veel mogelijk toegankelijk zijn voor een breed publiek.

De energietransitie en klimaatopgave zullen in komende periode veel aandacht vergen. De provincie moet meewerken aan de landelijke klimaatdoelstellingen. Wel moet er sprake zijn van een realistisch beleid, gebaseerd op een heldere kosten-batenanalyse. De Zeeuwse VVD wil niet dat er windmolens worden gebouwd binnen de 12 mijlszone vóór de Zeeuwse kust. Op land zouden alleen op de bestaande locaties op waterkeringen en industrieterreinen nieuwe molens mogen verschijnen. In Zeeland moet plek zijn voor zonneparken, maar wel met aandacht voor de landschappelijke en planologische inpassing. Het langer openhouden van de kerncentrale dan 2033 is in het kader van de CO₂-reductie en de energietransitie voor de VVD

Zeeland bespreekbaar. Als de centrale ontmanteld wordt, vinden wij dat het Rijk daarvoor medeverantwoordelijk is, net als voor de opslag van het restafval.

Zeeuwse Bereikbaarheid

Ten aanzien van de verbindingen over land, water en spoor liggen voor Zeeland nog grote uitdagingen; zowel binnen, als buiten de provincie. De VVD is van mening dat de aansluitingen op het Zeeuwse wegennet verbeterd moeten worden door onder andere het optimaliseren van de N59 in Zuid-Holland en het oplossen van het knelpunt op de A58 bij Markiezaat in Noord-Brabant. In Zeeland zelf moet ten behoeve van de verkeersveiligheid en doorstroming de prioriteit liggen bij de verdubbeling van het laatste stukje Bernardweg, het verbeteren van de Midden-Zeelandroute (op Schouwen-Duiveland en de Deltaweg), de verkeersontsluiting via de Zanddijk in Yerseke (N673), de afslag bij Kruijningen op de A58 en de toegangsweg tot *Dow* en het *Valuepark*. Bovendien is het noodzakelijk dat de provincie bij calamiteiten of bij topdrukke kan beschikken over een alternatieve route voor de A58.

Voor het treinverkeer zet de Zeeuwse VVD in op de realisatie van de goederenlijnen Axel-Zelzate en Zeeland-Antwerpen (VeZA) en op de optimalisatie van de intercityverbinding met de Randstad. De VVD steunt de concessie voor het openbaar vervoer waarbij sprake is van maatwerk door een kernnet en een flexnet; waarbij het laatste aansluit op het WMO- en leerlingenvervoer.

Speciale aandacht moet er zijn voor de openbaar vervoerverbindingen van Zeeuws-Vlaanderen met de rest van Nederland. Het behoud van een volwaardig fietsvoetveer Breskens-Vlissingen (op efficiënte wijze) is noodzakelijk voor het woon- en werkverkeer, onderwijs en toerisme. De VVD is wel van mening dat het fietsvoetveer en veerpleinen veel meer als recreatief product moeten worden ontwikkeld met aandacht voor de toeristische beleving aan beide kanten van de Westerschelde.

De Westerscheldetunnel moet, zodra het financieel verantwoord kan, tolvrij worden. Daarnaast wil de VVD de tarieven voor abonneehouders (T-taghouders) bevroren en aan grootgebruikers extra korting geven. De tol voor incidentele gebruikers kan met maximaal het inflatiepercentage stijgen.

De verkeersveiligheid in Zeeland kan nog worden verbeterd door het aanpakken – mede in samenwerking met het waterschap Scheldestromen en andere wegbeheerders – van enkele specifieke knelpunten in het wegennet en het treffen van preventiemaatregelen met behulp van onder andere voorlichting en gedragsbeïnvloeding door het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland. Bijzondere aandacht dient er te zijn voor de fietsveiligheid.

De VVD beschouwt de digitale verbindingen als een nutsvoorziening. Iedereen in Zeeland, dus ook de bewoners en toeristen in het buitengebied, moet daarom toegang hebben tot internet met behulp van (toekomstbestendige) breedbandinfrastructuur en beschikbare GSM-netwerken.

Zeeuwse Bestuur en Financiën

De VVD is een groot voorstander van het verminderen van bestuurlijke drukte en te komen tot een toekomstbestendige overheid in Zeeland met meer efficiëntie en een grotere slagkracht. Het belang van Zeeland en zijn inwoners en het bedrijfsleven hoort hierbij voorop te staan. De VVD Zeeland steunt de conclusies van het rapport *#Hoe dan?* waarin onder meer wordt opgeroepen de regionale samenwerking tussen overheden te versterken.

De provincie heeft als toezichthouder op gemeenten en het waterschap een voorbeeldfunctie te vervullen in het financiële beheer. De VVD blijft zich inzetten voor een solide financieel beleid van de provincie Zeeland. Dit houdt in dat de inkomsten en uitgaven niet alleen structureel, maar ook jaarlijks via een sluitende begroting met elkaar in evenwicht horen te zijn. De Zeeuwse VVD is tégen het extra belasten van burgers en bedrijfsleven of lastenverschuivingen naar de toekomst. De provinciale belastingen mogen hoogstens met het inflatiepercentage stijgen. De tijdelijke verhoging van de opcenten motorrijtuigenbelasting zal zoals afgesproken met ingang van 2022 worden teruggedraaid. De afhandeling van het Thermphosdossier heeft aangetoond hoe belangrijk het is dat de provincie over een ruime algemene reserve beschikt. De VVD wil dat de reserve in de komende periode weer snel op een niveau van 25 miljoen euro wordt gebracht om onverwachte tegenvallers te kunnen opvangen en buitenkansen te kunnen benutten.

De Zeeuwse VVD is voorstander van een actief aandeelhouderschap bij ondernemingen en organisaties waar de provincie Zeeland een belangrijk maatschappelijk, bestuurlijk en financieel belang in heeft, zoals bij de N.V.'s: *North Sea Port*, Westerscheldetunnel PZEM/Evides en Economische Impuls Zeeland. Daartoe zullen de aandeelhoudersstrategieën actueel worden gehouden. Hierin moeten niet alleen de belangrijke maatschappelijke doelstellingen van regionaal economische ontwikkeling en duurzame (hoogwaardige) Zeeuwse werkgelegenheid een prominente plaats krijgen, maar ook continuïteit, risicobeheersing en rendement.

Duidelijk is dat de rol van de overheid zich moet aanpassen aan de snel veranderende wereld om ons heen. Ook de provincie Zeeland moet flexibeler worden en meer gaan faciliteren dan regisseren. Burgers, bedrijven en instellingen moeten hierdoor de ruimte krijgen om kansen te benutten. Netwerksturing, waarbij de provincie gezamenlijk optrekt met haar partners, zal in de toekomst gebruikt moeten gaan worden om te komen tot beleidsvisie. Hierbij moet echter wel voldoende aandacht zijn voor de wettelijke taken en bevoegdheden van het provinciale bestuur en de rol en positie van Provinciale Staten. Uitgangspunt is ook dat bij afwezigheid van een Zeeuwse 100.000+ gemeente, er ruimte moet zijn voor een Zeeuwse plus, waarbij de provincie Zeeland op beperkte schaal verplichtingen op zich neemt die niet tot haar wettelijke kerntaken behoren. De kerntaken van de provincie zijn: duurzame ruimtelijke ontwikkeling, milieu, energie en klimaat, vitaal platteland en natuurbeheer, regionale bereikbaarheid en regionaal openbaar vervoer, regionale economie, culturele infrastructuur en monumentenzorg en de

kwaliteit van het openbaar bestuur. In de komende jaren dient er veel aandacht te blijven voor de verdere ontwikkeling van de cultuur en het opgavegericht werken binnen de provinciale organisatie.

De VVD Zeeland stelt hoge eisen aan onze bestuurders. Wij verlangen van onze Zeeuwse politieke vertegenwoordigers dat zij: integer, daadkrachtig, zakelijk, goed benaderbaar en dienstbaar zijn.

Onze speerpunten

- Investerings in: Imago
Infrastructuur
Energietransitie.
- Ruimte geven aan: Wonen
Ontwikkeling haven
Samenwerkende gemeenten
Innovaties
- Solide financieel beleid
- Daadkrachtig bestuur